

N

NIJMEGEN

OLD CITY YOUNG VIBE

HET GEHEIM VAN LENT

LOOP OF FIETS JE MEE?

KUNSTPAALTJES OM HET DORP LENT

De route 'Het Geheim van Lent' is een kunstproject. Het bestaat uit achttien verschillende kunstpaaltjes, die nagenoeg allemaal in 1998 zijn geplaatst op de historische grens van het dorp Lent. Onderweg zie je niet alleen het fraaie dijkenlandschap van de Waal en de Spiegelwaal, maar ook oude cultuurhistorische lijnen, zoals het Perenlaantje, de Ressense Wal en de Griftdijk. De route loopt langs de plassen aan de noordkant van Lent. Je kruist ook de drie imposante bruggen over de Waal. Voel tussen de nieuwbouw en het water de aanwezigheid van het oude dorp Lent.

Een wandel- of fietsroute langs achttien kunstpaaltjes om het dorp Lent. Afstand circa 11 km.

WWW.INTONIJMEGEN.COM

Historische kaart
uit 1850.

Herinneringskunstwerk

Lent behoorde tot 1998 bij de toenmalige gemeente Elst. In dat jaar vond een gemeentelijke herindeling plaats, waardoor Lent onderdeel werd van de gemeente Nijmegen. Deze herindeling was nodig om de woningbouwplannen van de Waalsprong mogelijk te maken. De gemeente Elst besloot om Lent een herinneringskunstwerk te schenken. In overleg met een aantal Lentenaren werd afgesproken dat het kunstwerk de historische grens van Lent moest gaan markeren. Beeldend kunstenaar Raoul Teulings kreeg de opdracht.

Hij heeft voor dit kunstproject in eerste instantie 17 kunstpaaltjes ontworpen, ieder met een afbeelding. Daarvoor heeft de kunstenaar zich laten inspireren door persoonlijke verhalen, foto's en voorwerpen van Lentenaren. De kunstpaaltjes zijn in 1998 geplaatst.

Scan de QR-code om de route
digitaal te volgen met handige
gps-aanduiding bij de paaltjes.

Het Geheim van Lent

Raoul Teulings plaatste de kunstpaaltjes met afbeeldingen, maar zonder toelichting. Dat riep vragen op. In 2006 gaven Jos en Marijke Bouwmeister -eigenaren van het voormalige Café Restaurant Het Witte Huis- het initiatief een vervolg. Samen met de kunstenaar werd een boekje uitgegeven: 'het Geheim van Lent'. Daarin werd uitleg gegeven over de achtergrond van elk kunstpaaltje aan de hand van persoonlijke verhalen van de deelnemende Lentenaren. Ook werd in dat jaar een 18e kunstpaaltje geplaatst ter herinnering aan het 70-jarig bestaan van Het Witte Huis.

Omdat het kunstproject door de jaren heen uit het zicht dreigde te verdwijnen heeft een actief groepje Lentenaren in 2024 een vervolg gegeven aan het project. In samenwerking met de gemeente Nijmegen zijn diverse kunstpaaltjes vervangen en verplaatst en zijn de verhalen weer voor de dag gehaald. Met dit boekje wordt de historische grens van Lent opnieuw leven ingeblazen.

Het boekje 'het Geheim van Lent' uit 2006.

Beeldend kunstenaar Raoul Teulings

Raoul Teulings (1959-2010) was kunstenaar, theoreticus en docent aan diverse kunstacademies.

In september 1997 werd hij geïnterviewd in het weekblad De Betuwe over zijn project in Lent.

Een citaat daaruit:

"De kunstpaaltjes zullen in de toekomst herinneren aan de grenzen van wat ooit Lent was. De oude Lentenaar - wandelend door de nieuwbouwwijken - zal misschien mijmerend even halt houden bij de paaltjes. Denkend aan hoe mooi Lent vroeger was. Het is verdrietig dat het oude Lent verdwijnt, maar iedere verandering brengt ook vernieuwing. Ik denk dat je het positief moet zien. Je krijgt toch een verruiming van je mogelijkheden".

Lent mot Lent blieve!

Toen Lent in 1998 onderdeel van de gemeente Nijmegen werd zou het Nijmegen-Noord gaan heten. De Lentenaren wilden de naam van het dorp behouden en hielden daarom een mars naar het Nijmeegse stadhuis. In de gemeenteraad klonk het protestlied 'Lent mot Lent blieve' van de Lentse zanger Berry Bakker. En met succes: Lent bleef inderdaad Lent! Sindsdien wordt de Waalsprong bevolkt door Nijmegenaren én Lentenaren. En 'hun' stukje Nijmegen, wordt nog steeds gemarkeerd door de kunstpaaltjes die je de weg wijzen langs de grens van het oude Lent.

DE ROUTE LANGS DE KUNSTPAALTJES

De beschrijving van de route start en eindigt bij de Dorpsschuur. De kunstpaaltjes 8 en 9 zijn niet direct met elkaar verbonden. Op de kaart zie je dat er in de route een lus zit langs de Ovatonde om de cirkel rond te maken. Langs de route zijn meerdere bushaltes. Je kunt dus ook een deel van de route lopen en de bus nemen.

Ben je minder goed ter been dan is de route op een aantal plekken wat moeilijker begaanbaar.

Je kunt ook de hele route via GPS volgen, met aanduiding waar de kunstpaaltjes precies staan. Scan daarvoor de QR-code.

Kunstpaaltjes

- 1 Mijlpaal
- 2 Melkbus
- 3 Lentse knieën
- 4 Ouderlijk huis dorpskapper
- 5 Fragment gedicht De Honingpomp
- 6 Geleideplaat spoorbrug
- 7 Kassa veerpont
- 8 Huis met boomgaard
- 9 Was- en honingpers
- 10 Rood fietsje, voetbaltrofee en Goebeltje
- 11 Seinhuisje
- 12 Moeder met kinderwagen
- 13 Halsketting
- 14 Origineel veerkaartje
- 15 Straatbeeld Lentseveld
- 16 Bevrijdingsboog
- 17 Kindertekening Dierenpaleis
- 18 Fragment stroom- of telefoonpaal

1 MIJLPAAL Jos Bouwmeister

Oosterhoutsedijk, naast de Dorpsschuur Lent

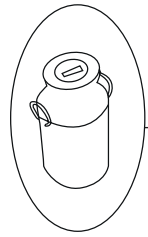

Hotel, café, restaurant Het Witte Huis

Vanaf 1930 was mijn grootvader Bernard Bouwmeister een naam in Lent: chef conducteur van de toenmalige Gelderse Tram en exploitant van Café Tramstation (nu Café Waalzicht) aan de Oosterhoutsedijk. Hij was ondernemend, want hij beheerde ook nog een melkzaak, taxi-bedrijf, een bewaarplaats voor rijwielen en was verantwoordelijk voor de pakketbezorging. Daarnaast was hij ook nog actief in de gemeenteraad van Elst, waar het dorp Lent toen deel van uitmaakte. Vanaf 1936 was hij exploitant en eigenaar van het nieuw gebouwde Hotel Café Restaurant Het Witte Huis, annex melkzaak, taxibedrijf en bewaarplaats voor rijwielen aan de, wat nu heet, Pastoor van Laakstraat. In eerste instantie voorzag hij in een plaatselijke behoefte, daarna regionaal tot landelijk. Het Witte Huis werd een bekend adres voor vertegen-

woordigers, dagjesmensen en familiefeesten. Door de tweede generatie werd Het Witte Huis voortgezet en verbouwd. Veel passanten vanuit het noorden van het land zijn voorzien van koffie of een diner. Duizenden dagjesmensen hebben gedronken en gegeten in Het Witte Huis onder leiding van de keukenbrigade van mijn ouders Door en Ben Bouwmeister. Het kon niet uitblijven, het is me met de papepel ingegeven, het stokje werd doorgegeven aan de derde generatie. Samen met mijn vrouw Marijke heb ik het hele pand nogmaals gerenoveerd en we hebben het tot april 2012 met veel liefde en plezier geëxploiteerd. Ons kunstpaaltje is niet alleen een grenspaaltje. Wij noemen het ook een 'mijlpaal', omdat het in 2006 ter gelegenheid van het zeventig jarig bestaan van Het Witte Huis is geplaatst.

📍 Ga verder over de Oosterhoutsedijk, richting Spoorbrug. Neem de kleinere brug ervoor, 'de Lentloper', over de Spiegelwaal en sla linksaf. De Oosterhoutsedijk loopt onder het landhoofd van de spoorbrug door. Direct na de spoorbrug zie je rechts kunstpaaltje 2.

Oosterhoutsedijk, ter hoogte van nr. 46

Bij de oproep spullen in te leveren voor een kunstwerk in Lent, denk ik meteen aan de melkbus van mijn vader Jopie de Beijer. Deze melkbus herinnert mij aan de rammelende bussen op het aanhangwagentje waarmee mijn vader samen met zijn broer, en later alleen, tweemaal per dag de rit maakte van de Vossenpels naar de Oosterhoutsche Waarden. Als kind mocht ik met mijn nichtjes op een zomerse dag weleens mee. Dat waren fantastische uitstapjes. Een rol biscuit en een fles ranja in een mandje, er werd een paaltje in de Waal geslagen tot hoever we het water in

mochten. De koeien werden gemolken en ondertussen vermaakten wij ons opperbest! Met een beetje geluk, kochten we op de terugreis ook nog een Okay-ijsje bij melkboer Van Ekeren op de Oosterhoutsedijk. Toen mijn 'kunstpaaltje' werd geplaatst, direct bij de spoorbrug op de dijk, was ik helemaal tevreden. Een mooier plekje had ik zelf niet kunnen kiezen.

! Ga verder over de Oosterhoutsedijk. Net voor de afslag naar rechts, de Zaligestraat, staat rechts kunstpaaltje 3.

De Oosterhoutsche Waarden bij hoog water, pentekening door Dr. F. Huygen

LENTSE KNEIËN

Ria van der Sanden - van Riet

Oosterhoutsedijk / Zaligestraat

Ode aan de kwekers

Dromend van mijn dorp,
zie ik ze zitten die mannen
op hun knieën bij de bakken,
werkend op hun land, zwoegend
op hoop van zegen.

Dag in, dag uit.
En 's avonds op hun knieën
de rozenkrans bidden.
Zondags opnieuw op hun knieën,
de gebedshouding in de kerk.

Groot geworden op hun knieën,
werden de bedrijven voorgoed
op de knieën gedwongen, nu
door de 'Wualsprong'.

 Ga verder over de Oosterhoutse-
dijk. Net voor het monument 'De
Oversteek' zie je links kunstpaaltje 4.

4 OUDERLIJK HUIS DORPSKAPPER Leo Reuser

Oosterhoutsedijk / Monument De Oversteek

Na de kapperschool ben ik begin 1938 gaan werken in de salon aan de Arnhemseweg, nu Griftdijk Zuid 29. Toen ik in de oorlog een pas kreeg om me te melden voor de 'Arbeitseinsatz', heb ik iedere dag gebeden: "Heer laat alles komen, maar zorg dat ik niet naar Duitsland hoef te gaan."

Wat schetst mijn verbazing toen er één dag voordat ik me moest melden, plots in de werkplaats van mijn vader een man stond, die schipper was. Ik kende hem niet, maar het bleek een neef van mij uit Rotterdam te zijn. Mijn vader vroeg hem om mij mee te nemen naar Frankrijk. Dit bleek alleen mogelijk als je over een zogeheten Rijnschipperspas beschikte. Ik ben daarop direct op de

fiets gestapt naar het gemeentehuis van Elst. Ik kreeg te horen dat ik mij moest melden op het Provinciehuis in Arnhem. Daar aangekomen op de fiets, kreeg ik de verlangde schipperspas.

Enmaal terug in Lent, stond mijn neef te wachten in de werkplaats van mijn vader. Op zijn vraag hoe ik aan die pas kwam, heb ik hem geantwoord dat dit voor hem een vraag en voor mij een weet was. Dezelfde ochtend ben ik met hem naar Frankrijk vertrokken, waar ik anderhalf jaar ondergedoken heb gezeten. Acht dagen na het bombardement van Nijmegen, ben ik teruggekeerd naar Lent. Zo zie je, er is meer tussen hemel en aarde dan je denkt.

 Vervolg de route over de Oosterhoutsedijk. Je gaat onder de verkeersbrug De Oversteek door. Na 300 meter zie je rechts kunstpaaltje 5, op de plek waar de Oosterhoutsedijk overgaat in de Waaldijk.

5

FRAGMENT GEDICHT DE HONINGPOMP

Willem van Lieshout

Oosterhoutsedijk / Historische grenspaal Lent-Oosterhout

Honigpumpe am Arbeitsplatz

Het was zomervakantie 1977.

De dichter H.H. ter Balkt en ik zouden de Dokumenta in Kassel bezoeken. Een bijzondere tentoonstelling van de meest vooraanstaande kunstenaars uit de hele wereld, die om de vijf jaar gehouden wordt. In alle vroegte vertrokken we in mijn Renaultje 4. Het was immers ruim 300 km rijden. In Kassel maakten wij kennis met de beroemde Duitse kunstenaar Joseph Beuys. Hij presenteerde op de Dokumenta zijn installatie-kunstwerk "Honigpumpe am Arbeitsplatz". Beuys was een man met een groot charisma en een van de meest gezaghebbende kunstenaars van zijn tijd. Beuys sprak mij al jaren aan met zijn anarchistische opvattingen en zijn boude uitspraken over directe democratie. "Jeder Mensch ist ein Künstler" was zo'n uitspraak. In Kassel discussieerde hij onophoudelijk - met een altijd aanwezig publiek - over zijn politieke ideeën.

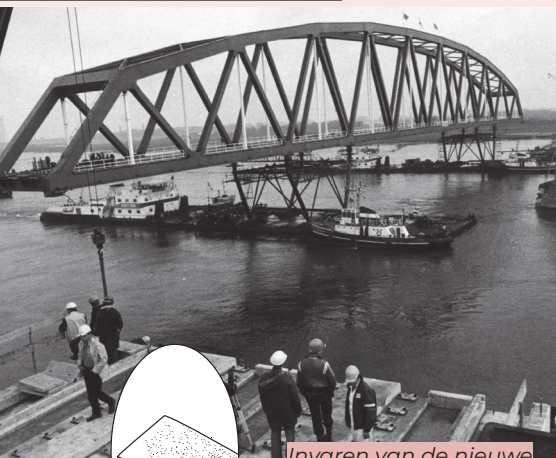
Later, tijdens bezoeken van ons aan het atelier van Beuys in Düsseldorf, ontstond het idee om van de 'Beuys-cyclus' een uitgave te maken en deze te presenteren samen met een tentoonstelling in Galerie Polit-art bij Dekker v.d. Vegt op Plein 1944. Galerie Polit-art was een centrum voor politieke en sociaal-kritische kunst. In april 1979 kwam Beuys naar Nijmegen, opende zijn tentoonstelling in Polit-art en signeerde de prachtig uitgegeven gedichtenbundel. Hij discussieerde een hele middag lang met een groot publiek in O42. De dag sloten we af met een diner met hem en een 30-tal kunstenaars en schrijvers in Lent, op de Griftdijk Zuid 121. Bij die gelegenheid werd ook een zeefdruk gemaakt: 'De Honingpomp', geïnspireerd op het kunstwerk in Kassel. Een fragment van het gedicht is zichtbaar op het kunstpaaltje.

Neem na 100 meter de dijktrap naar rechts. Het pad slingert rechts om de volkstuinten heen. Aan het eind van het pad ga je linksaf naar Waaijenstein. Na 40 meter zie je rechts het Perenlaantje. Daar staat kunstpaaltje 6.

6

GELEIDEPLAAT SPOORBRUG*Ben Gerrits*

Perenlaantje / Waaijenstein

Invaren van de nieuwe spoorbrug in 1983

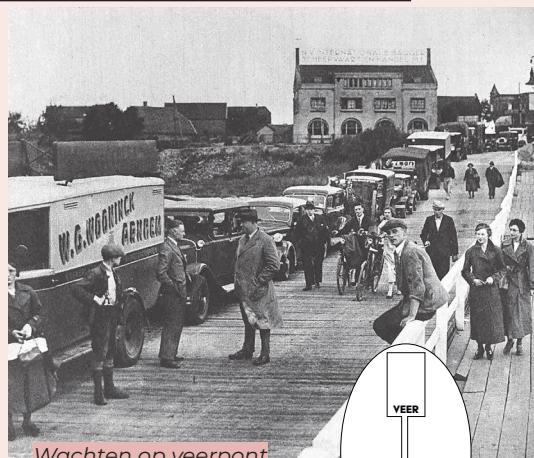
In 1983 is de oude spoorbrug over de Waal vervangen door een nieuwe brug met een grotere overspanning in combinatie met een betonnen 'aanloopbrug' over de uiterwaarden. De afbeelding op het kunstpaaltje is een metalen plaat van een bijzondere legering. Dit materiaal is in 1983 gebruikt bij het verschuiven van de nieuwe betonnen aanloopbrugdelen. Over dit materiaal zijn de betonnen delen al glijdend - millimeter voor millimeter - op hun vaste plaats gebracht. Dit stukje metaal heb ik als aandenken gekregen van de toenmalige hoofduitvoerder, de heer Grens.

! *Ga aan het einde van het Perenlaantje rechtsaf het pad op naar de Griftdijk-noord. Als je dat pad niet kunt nemen, ga dan linksaf via de Notensteinstraat en rechtsom de Van Boetzelaerstraat. Op de Griftdijk-noord ga je linksaf. Net voor de rotonde ligt rechts het pad langs de Grote Boel. Aan het begin staat kunstpaaltje 7.*

7

KASSA VEERPONT*Inzender anoniem*

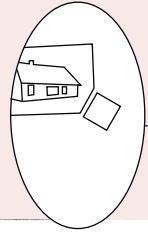
Rotonde Griftdijk / pad langs de Grote Boel

Wachten op veerpont De Zeldenrust.

De foto op dit kunstpaaltje is destijds anoniem ingezonden. Waarschijnlijk stond de kassa van de pont bij de Veerdam of op de aanlegsteiger. Tot de opening van de Waalbrug in 1936 was de Veerdam een levendige plek. Het was een komen en gaan van reizigers, dagjesmensen, zakenlui, vrachtvervoerders en Lentse warmoezeniers. Logisch dat er rond de Veerdam meerdere horecabedrijven actief waren, zoals Café de Zon, Café Tramstation en Hotel Lent. Vanaf 1908 onderhield de 'Betuwsche Stoomtram Maatschappij' een tramverbinding tussen Elden bij Arnhem en Lent. De eindhalte van deze tram was op de Oosterhoutsdijk, vlakbij de Veerdam.

! *Ga verder over het pad langs de Oosterhoutse Plas. Na 600 meter kom je bij een kruising met een fietspad. Daar zie je rechts, voor het bruggetje, kunstpaaltje 8.*

Pad langs Louis Paul Boonstraat / fietspad Simone de Beauvoirstraat

Mijn vader Jan was fruitkweker. Bomen, appels en natuur waren zijn lust en zijn leven. Elke dag was hij in de boomgaard te vinden, door de week om er te werken en op zondag om 'met de bomen te praten', zoals hij dat zei.

In het plukseizoen was het bij ons thuis druk. Er werden mensen aangetrokken om te helpen bij het plukken, ook mijn moeder en wij als kinderen werden hierbij ingezet. Op den duur was er een vaste ploeg, die jaarlijks in de boomgaard te vinden was. Het was gezellig en er werd veel gelachen. Tijdens de pauzes zorgde mijn moeder voor koffie en thee en een beschuit met suiker.

De tractor reed langs om de volle kisten naar de schuur te brengen. Daar stond de sorteermachine (toen al machinaal!) Aan elke bak stond iemand om de kisten met dezelfde maat appels te vullen. Met de tractor en de grote kar werden de kisten naar de veiling in Ressen gebracht. Heel af en toe mocht je met vader mee naar de veiling. Stilletjes zat je dan in de bank gespannen naar de grote 'klok' te kijken, waar je als kind niets van snapte. Je had de dag van je leven. Ergens in oktober was het 'appelen-end', dat wil zeggen de dag dat de laatste

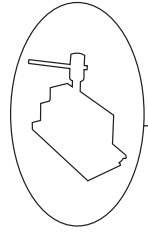

appels geplukt werden. Dit werd gevierd met een borrel en een hapje.

Tijdens de winterdagen deed mijn vader de wintersnoei. Ook werd de weersvoorspelling nauwlettend gevolgd. Eén nachtvorstje kon immers alles voor de komende oogst bederven.

In het voorjaar werden we telefonisch gewaarschuwd tegen 'meeldauw- en spintinfectie'. Vader reed dan met tractor en spuit rond om het tegen te gaan. Zomervakantie kenden we als kind niet, we hielpen bij het plukken van pruimen, bessen, aardbeien en wat later in de zomer konden er weer appels worden geplukt.

❗ Je bent nu halverwege de kunstroute. Kunstpaaltje 9 ligt aan de andere kant van de spoorlijn en de snelweg naar Arnhem. Om daar te komen maak je een lus van 2 km. Ga links de Simone de Beauvoirstraat in en daarna op de kruising met de Grote Boel naar rechts door de Brink en de Hella Haassestraat. Ga meteen achter de rotonde rechtsaf en bij de Ovatonde rechtdoor. Bij de rotonde aan het einde, volg je het fietspad rechtsaf richting Lentse Plas. Ter hoogte van Pathé zie je links een fietsstalling op de kruising met een fietswandelpad. Daar staat kunstpaaltje 9.

Fietspad Willem van Arenbergstraat / Zwarteweg

Op de foto zie je een was- en honingpers. Deze is gebruikt door mijn vader Wim van Riet. Een van de hobby's van mijn vader was het houden van bijen. Hij bracht dan ook vele uren door in de bijenstal. In het voorjaar werd een deel van zijn volken naar de lindebomen gebracht en later in het jaar naar de heide voor het verkrijgen van honing.

Bijen zijn een belangrijk hulpmiddel voor de bestuiving van diverse soorten vruchtbomen. Naast het kweken van potplanten en snijbloemen op 'De Keeseling' hadden mijn ouders appels, peren, pruimen en bessen. Daarbij waren bijen erg nuttig.

Als lid van de imkervereniging haalde Wim bij Thé Hendriks in de Vossenpelssestraat de honingslinger

op waarmee hij de honing uit de raten slingerde. De raten moesten uit de korven worden gebroken. De stukken werden dan in de pers uitgeperst, zodat de honing eruit liep en de was overbleef.

Dat wij, zijn kinderen, wel dol op de honing waren, maar niet op de stekende diertjes, zal iedereen duidelijk zijn. De afgebeelde pers op het kunstpaaltje heeft voor ons een emotionele waarde, zeker nu wij Lent hebben verruild voor het Limburgse America. Inmiddels heeft de pers een mooie plek gekregen in het Peelmuseum.

! Neem het fietswandelpad langs de Lentse Plas met het Pathé-gebouw in de rug. Steek rechtsaf het bruggetje over, meteen rechts zie je kunstpaaltje 10.

Familie Peters, al vier generaties imker

10 **ROOD FIETSJE, VOETBALTROFEE EN GOEBELTJE** Door Verwaaijen-Polman

Bruggetje over Lentse en Zandse Plas

Ik ben in 1931 geboren in Elden en opgegroeid in Homoet, een buurtschap bij Elst. Na de oorlog in het midden van de jaren '50, leerde ik Theo Verwaaijen uit Lent kennen met wie ik in 1959 trouwde. Voetbal was in die jaren zeer belangrijk. Theo was fanatiek en werd kampioen met het eerste elftal van DVOL. Hij was de keeper. Met zijn gitzwarte haren werd hij 'de zwarte panter' genoemd. Heel wat zondagen heb ik in die tijd langs de lijn van het Visveld doorgebracht. Het voetbaltrofeeetje kreeg hij bij zijn afscheid van het 7e veteranenelftal. Het beeldje heeft nu een plek op de kamer van mijn kleinzoon Ties.

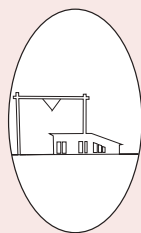
Het rode fietsje hoort bij de duizenden en duizenden kilometers die ik te fiets jarenlang, door weer en wind, voor mijn werk in Lent en de wijde omgeving heb afgelegd. Ik kreeg het fietsje van

Anne-Marie, mijn dochter, bij ons 25-jarig huwelijk in 1984. Het laatste beeldje is een Goebeltje. Ik kreeg het van mijn dochter tijdens een korte vakantie in Friesland. Het moet in 1992 geweest zijn. Theo stierf het jaar daarvoor. Ik hou van Goebeltjes. In een glazen kastje in mijn woonkamer heb ik er nog een paar staan. Ooit kreeg ik de eerste van Theo. Alle drie de voorwerpen, die zijn afgebeeld op het kunstpaaltje, zijn me dierbaar. En alle drie zijn ze ook nu nog deel van mijn actieve leven. Ik werk nog steeds, het voetbal is overgegaan in de genen van mijn kleinzoon en een beetje in die van mijn kleindochter. In de warme wereld van Goebeltjes zie ik de wereld van mij en mijn kinderen en kleinkinderen. De kiem daarvoor ligt in het dorp Lent.

 Sla linksaf het Zandsepad in. Op de kruising met het Pelseland staat links kunstpaaltje 11.

11 SEINHUISJE *Dineke van Wijk*

Kruising Zandsepad / Pelseland

Seinhuisje

Station Lent bij de Oosterhoutsedijk

Dit seinhuisje stond langs de spoorlijn tussen Lent en Nijmegen. De seinwachter bediende het sein dag en nacht. Het huisje werd in 1978 afgebroken en stond ongeveer op de plek waar nu het nieuwe station Lent ligt. De afbeelding van het seinhuisje is een schilderij, gemaakt door kunstenaar Henk Verbeek uit Elst, Gelderland. Deskundigen noemen het gebouwtje overigens een 'blokpost'.

Lent had vroeger ook een mooi houten stationnetje, gebouwd in 1914. Dat lag zuidelijker van het seinhuisje, vlakbij de Oosterhoutsedijk. De halte lag heel hoog, bovenop de spoordijk. Een hellingbaan zorgde voor het transport van koffers en zware goederen. Weinig passagiers maakten gebruik van het station en het werd dan ook in 1934 gesloten. Tweemaal kende het stationnetje een opleving: in 1940 en 1945 werd het tijdelijk heropend, omdat de spoorbrug over de Waal tot tweemaal toe werd verwoest. Station Lent werd zodoende korte tijd een eindstation van Nijmegen voor reizigers uit het noorden. Lent moest daarna tot 2002 wachten op een nieuw station, dat nu veel noordelijker ligt, namelijk bij het spoorviaduct van de Griftdijk/Graaf Alardsingel.

 Ga verder over het Zandsepad. Dan rechtsaf op de kruising met de Vossenpelssestraat. Naast de bushalte staat kunstpaaltje 12.

Over het ijs lopen van Lent
naar Nijmegen in 1963

12 **MOEDER MET KINDERWAGEN**
Mieke Smits-Beker en Jo Derksen

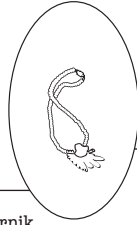
Bushalte Vossenpelssestraat / Zandsepad

Er was na de oorlog een tekort aan woningen. Toen mijn ouders -vader en moeder Beker- wilden gaan trouwen, mochten ze inwonen bij de familie Derksen. Wij hadden dezelfde kinderwagen als op de foto, die op het paaltje staat, waaraan we op latere leeftijd heel veel plezier beleefd hebben. In de vakanties speelden we er vaak mee op zolder. Het luik ging dicht, drinken en chips mee naar boven en spelen maar. Er werd heel wat mee gereden op die zolder. We speelden vadertje en moedertje en ook al hingen we met de benen uit de kinderwagen, we bleven ermee rijden.

Jammer genoeg kon de kinderwagen dit niet meer aan en ging hij kapot. Mijn broer heeft hem toen gesloopt en het onderstel gebruikt als racekarretje. De kinderwagen heeft dus heel wat jaren dienstgedaan. In 1963 vroom de Waal voor de laatste keer dicht. Ik was toen 10 jaar en zie mezelf nog springend van schots naar schots de overkant bereiken. Dit heeft zo'n indruk op mij gemaakt, dat dit me altijd is bijgebleven. Jammer genoeg is dat ook het enige wat ik me daarvan herinner.

 Ga terug naar het Zandsepad. Steek de Vossenpelssestraat over en ga Park Ingezegen in, via het Doornikpad. Na 200 meter sla je op de T-splitsing rechtsaf. Aan het einde van het Hackfortpad ga je direct na de wegversperring weer rechtsaf. Aan het eind van dit straatje (Doornik) staat links bij de kruising met de Vossenpelssestraat kunstpaaltje 13.

13 HALSKETTING Dineke van Wijk

Kruising Vossenpelssestraat / Doornik

Deze halsketting heb ik gevonden langs de rivier de Waal in de buurt van de Sprok. Struinen langs de oever is altijd leuk, want je vindt er van alles. Vaak rommel, maar deze halsketting vond ik apart. Is de ketting van een boot gevallen of van de brug gegooid? Of heeft iemand de ketting verloren tijdens het zonnebaden aan de Waal? Misschien is de ketting geweest van iemand uit Rotterdam, Duitsland of Nijmegen.

Langs de uiterwaarden
bij Baiana.

! Ga linksaf en volg de Vossenpelsse-
straat. Na ca. 300 meter zie je rechts, voor
het bord 30 km zone, kunstpaaltje 14.

14 ORIGINEEL VEERKAARTJE Jan van Ruitenbeek

Vossenpelssestraat, ter hoogte van nr. 29

De aanlegsteiger bij Veur
Lent vanaf de Zeldenrust

Dit is een origineel toegangsbewijs voor de veerpont die de oeververbinding vormde tussen Lent en Nijmegen. De oversteek over de Waal was er al in de Romeinse tijd. Sinds de 17e eeuw was er een gierpont, waarbij gebruikt werd gemaakt van de stroming van de rivier. Door de toename van gemotoriseerd verkeer en goederenvervoer ging men rond 1920 over op een motorpont. De op- en afstappunten waren onderaan de Grotestraat in Nijmegen en bij de Veerdam in Lent. Maar ook de motorpont bleek onvoldoende uitkomst te bieden. Het werd hoog tijd voor een echte brug. De veerpont 'Zeldenrust IV' werd uit de vaart genomen toen de Waalbrug in 1936 werd geopend.

! Iets verderop buigt de Vossenpelsse-
straat naar rechts. Neem in de bocht,
voor huisnummer 42, het pad naar
links. Houd daarna zoveel mogelijk
rechts aan na het elektriciteitsgebouwtje.
Ga onder de 'Prullenpoort' door en langs
restaurant Zijdewinde. Sla rechtstaf naar
de Bemmelse dijk. Op de dijk zie je gelijk
links kunstpaaltje 15.

15 **STRAATBEELD LENTSEVELD**
Wilma Buurman en Hennie Arends

Lentseveld

Bemmelsedijk, ter hoogte van Zijdedwinde

Wij zijn geboren en opgegroeid in het Lentseveld, een smalle straat met aan een kant een sloot. De kinderen haalden elkaar op, we gingen samen naar school en weer naar huis. Je liep niet, maar je speelde! Het liedje 'Lange, lange schoorsteen' werd vaak gezongen: tellen tot 7 en dan door je knieën. Of je liep voorop en hield je ogen dicht. Het kind achter je bepaalde de richting, dat was spannend. Pas als je te dicht de slootkant naderde, mochten je ogen open. Onderweg plukten we bramen en kruisbessen, met blauwe lippen en vingers zaten we in de klas. In het voorjaar bloeide langs de kant weelderig het speenkruid, we groeven wat plantjes uit om de 'knolletjes' op school te laten zien. In de winter vroomde de sloot weleens dicht. Alle kinderen uit de straat waren er dan te vinden. En voor

wie nog niet kon schaatsen, was er een oude keukenstoel als steuntje. Met de kinderen uit de straat speelden we verstopperijtje, touwtjespringen en hinkelen. Pas toen we ouder werden, leerden we genieten van het 'straatbeeld', de weg met daarlangs een rij populieren. Vooral met harde wind was dat een heel bijzonder geluid. De elektriciteit liep nog bovengronds, dit was duidelijk zichtbaar aan de houten lantaarnpalen. We kenden onze straat. Toen we groter werden, leerden we in onze straat brommer- en autorijden, al belandden we daarbij ook weleens in de sloot. Een levendige herinnering is een onbekend jongetje op zijn fiets. Ook hij raakte in de sloot terecht. Omdat zijn vriendje begon te gillen, werd hij snel uit het water gehaald. Zijn bril is nooit meer gevonden.

 Ga verder over de Bemmelsedijk. Na Fort Lent kom je bij de op- en afrit naar de Vossenpelssestraat. Daar tussenin staat rechts op de dijk kunstpaaltje 16.

16 BEVRIJDINGSBOOG

Jo en Wim Derksen

Bemmelsedijk / Vossenpelssestraat

De boog op het paaltje is gemaakt ter gelegenheid van de bevrijding in 1945 en stond in de Spoorstraat. Later is de ereboog ook gebruikt bij de kroning van Juliana in 1948. Iedereen uit de Spoorstraat van toen heeft meegewerkt aan het maken van die boog. Het bestond uit twee leeuwen en een kroon met de letter 'W' bovenin. In die tijd was er ook een smederij in de straat van Willem de Bruijn, in de volksmond 'Willum de Bruun' genaamd. Hij maakte de geraamtes van die twee staande leeuwen die werden overspannen met kippengaas. Wij, de kinderen in de leeftijd van ongeveer 4 tot 12 jaar, staken het kippengaas vol met hei.

Verschillende kinderen die op de foto staan kan ik nog wel bij naam noemen, maar niet allemaal. Het waren, voor zover ik nog weet: Annie en Thea Klein Overmeen, Henk en Aart Sniijders, Jan van Antwerpen en zijn moeder (die dacht ik, Catootje heette), Coba van Vuren en ikzelf met mijn broers Chris en Joke Derksen. Volgens mij staan ook Karel en Sjaan Baggerman op de foto.

! Ga verder over de Bemmelsedijk. Tegenover de afslag naar de Steltsestraat ligt links tegen de dijk een verhoging met twee bankjes. Daar vind je kunstpaaltje 17.

Kinderen uit de Spoorstraat

17 KINDERTEKENING DIERENPALEIS *Inzender anoniem*

Bemmelsedijk / Steltsestraat

Op een prachtige plek aan de Bemmelsedijk staat dit kunstpaaltje. Op deze verhoging naast de dijk stond in de tijd van de Koude Oorlog een zoeklicht. De tekening is voor dit project anoniem ingezonden. Ook de jeugdige maker van de kindertekening op dit kunstpaaltje is onbekend. Werd de jonge kunstenaar wellicht geïnspireerd door de dierenweide aan de Lentse Schoolstraat? In ieder geval vond iemand het de moeite waard deze tekening in te sturen voor een kunstpaaltje. Toeval of niet: het kunstpaaltje met de tekening 'Dierenpaleis' heeft een plek gekregen waar men uitkijkt over de uiterwaarden en waar Galloway-runderen en Konikpaarden in redelijke vrijheid kunnen grazen.

! Een klein stukje verder, na de wegversperring, verlaat je de Bemmelsedijk naar links. Het pad gaat omlaag en loopt over de drempel van de Spiegelwaal. Daarna kom je op de Oudedijk. Bij de tweede lantaarnpaal links staat kunstpaaltje 18.

Dierenpark De Kleine Kern,
Lentse Schoolstraat

18 FRAGMENT STROOM- OF TELEFOONPAAL

Stephan Janssen

Oudedijk

De afbeelding op het kunstpaaltje is een onderdeel van zogeheten stroom- of telefoonpalen, die aan het begin van de 20e eeuw de Lentse huizen en bedrijven voorzagen van bovengrondse elektriciteit en telefoonsignaal.

De gaten die je in de houten ronde paal ziet, zijn de contouren van de porseleinen potten waaraan de kabels op de houten palen bevestigd waren. Die kon je, toentertijd als kwajongen, nog ongestraft met een katapult eraf schieten. Om het weer te repareren, klom een man de paal in. Hij droeg speciale schoenen met haken eraan en

een riem om zijn middel. Hij zei dan: "Niet meer doen jongens, de hele buurt heeft dan geen stroom meer."

Aan het einde van de 20e eeuw zijn ze uit het straatbeeld verdwenen.

! Dit is het laatste kunstpaaltje op de route. Als je verder gaat over de Oudedijk en de Oosterhoutsedijk kom je weer uit bij het startpunt in Veur-Lent.

Oudedijk, hoek Griftdijk met trambaan en stroompalen

HET GEHEIM VAN LENT

N

NIJMEGEN

OLD CITY YOUNG VIBE

Mogelijk gemaakt door de gemeente Nijmegen
Met dank aan Boy Teulings, Janneke Bergmans
en de deelnemers aan het 'Geheim van Lent'.

Beeldend kunstenaar: Raoul Teulings

Werkgroep Geheim van Lent: Hennie Arends,
Els Derksen en Jos Weenink

Teksten: Deelnemers Geheim van Lent 2006, Jos Weenink

Afbeeldingen: Regionaal Archief Nijmegen, Publiek Domein,
Jos Weenink, Erik van 't Hullenaar, Van de Klok Nieuwbouw,
Ton Timmer, Rob Goossens, Jos en Marijke Bouwmeester,
Dr. F. Huygen 'Herinneringen aan Lent', archief De Warmoes,
archief NIOD, archief Bayerische Staatsbibliotheek, E. Tappen,
Hennie Arends, Stanley Peters, archief DVOL, website Klassieke
Beveiliging: W. Vos en J.G.C. van de Meene, archief De Kleine Kern.

Kaarten: Gemeente Nijmegen

Ontwerp en realisatie: StudioBont

Maart 2025